

Pismo Związku Polaków w Rumunii
Revista Uniunii Polonezilor din România

3
Polonus (190)
2012

Przed nami Święta Wielkiej Nocy,
z tej okazji składam Państwu najlepsze życzenia.
Niech ten szczególny okres będzie czasem zadumy,
wyciszenia, wypoczynku i prawdziwej radości.

*Prezes Związku Polaków w Rumunii
Gerwazy Longher*

Zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Radosnego, wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie rodziny
i wśród przyjaciół oraz wesołego Alleluja
wszystkim Czytelnikom życzy

Redakcja

Se apropie Sărbătoarea Învierii Domnului,
cu acest prilej Vă adresez cele mai calde urări.
Fie ca această perioadă deosebită
să fie un timp al meditației,
liniștii, odihnei și autenticei bucurii.

*Președintele Uniunii Polonezilor din România
Ghervazen Longher*

Sărbătoarea Paștelui cu sănătate și seninătate,
plină de credință, speranță și iubire.
O atmosferă primăvărată, de bucurie,
calde întâlniri în familie și cu prietenii.
Aleluia! tuturor Cititorilor urează

Redacția

WIZERUNEK ZMARTWYCHWSTAŁEGO

*Uwierzyłeś dlatego, ponieważ Mnie ujrzałeś?
Błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli
(J 20,28)*

Po swym wstąpieniu do Ojca postać Chrystusa znana była tylko tym, którzy Go widzieli osobiście. Oczywiście, że przekazywali pokoleniom jaki był wygląd Jezusa, ale wtedy to nie było ważne, bo istotą była wiara w bóstwo i człowieczeństwo Chrystusa, a nie Jego wygląd. Nie mniej jednak chrześcijanie, żyjący w późniejszych wiekach, wyobrażali sobie nie tylko twarz Chrystusa, kolor oczu, włosów, brodę, ale całą Jego sylwetkę. Wtedy to pojawiły się pierwsze wizerunki Chrystusa. Różnią się one od siebie w zależności od kultury, w której były tworzone. Ikony z wyobrażeniem postaci Chrystusa i Świętych w Kościele Wschodnim są odmienne od obrazów w Kościele Zachodnim. To piękno jest po dziś dzień zach-

CHIPUL CELUI ÎNVIAT

*Pentru că m-ai văzut, ai crezut.
Feriți cei care nu au văzut și au crezut
(In 20,28)*

După ce a plecat la Tatăl, figura lui Cristos era cunoscută doar celor care L-au văzut în persoană. Bineînțeles, ei au transmis generațiilor cum arăta Isus, dar atunci acest lucru nu era important, căci esențială era credința în divinitatea și natura umană a lui Cristos, și nu aspectul Lui. Totuși creștinii, care au trăit în veacurile mai târzii, și-au imaginat nu doar fața lui Cristos, culoarea ochilor, părul, barba, ci și întreaga Lui siluetă. Atunci au apărut primele portrete ale lui Cristos. Ele se deosebesc unele de altele în funcție de cultura căreia le aparțin. Icoanele cu chipul lui Cristos și ale sfinților în Biserica de Răsărit sunt diferite

wywane we wszelkich Kościołach chrześcijańskich.

W okresie poprzedzającym uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego tradycja Kościoła Zachodniego pozwala ukazywać postać Jezusa, będącego w konkretnej rzeczywistości biblijnej: wjeżdżającego na osiołku do Jerozolimy (Niedziela Palmowa), odwiedzającego swych przyjaciół – Łazarza, Marię i Magdalenę (namaszczenie w Betanii), spożywającego Wieczerzę (Wielki Czwartek), zdradzonego przez Judasza i osadzonego w więzieniu (również w Wielki Czwartek), ubiczowanego, cierniem ukoronowanego, dźwigającego krzyż, umierającego na krzyżu oraz umarłego (Wielki Piątek), zmartwychwstałego (Wielka Sobota i Zmartwychwstanie Pańskie oraz cały okres paschalny). Wszystkie wydarzenia Wielkiego Tygodnia ogniskują się podczas liturgii zmartwychwstania. I chociaż nikt z ludzi nie widział faktu cudu zmartwychwstania, to jednak wyobrażamy sobie jak to mogło być. To właśnie stąd, z ludzkiej wyobraźni, biorą się obrazy, ikony, rzeźby, polichromie przedstawiające Chrystusa wychodzącego z grobu.

Różne są te wyobrażenia. Na wielu obrazach Chrystus jest przedstawiany jako przystojny mężczyzna, który przepasany jest białym płótnem. Na jego rękach i nogach widać ślady po gwoździach. Można dostrzec także prawy bok, który przebity był włócznią żołnierza. Unosi się niejako nad grobem, jakby z niego wyfruwał. W swej lewej dłoni trzyma drzewce z czerwoną chorągiewką, a prawą dłoń unosi ku górze z dwoma palcami charakterystycznie rozchylonymi – na znak zwycięstwa.

Na innych obrazach Chrystus wychodzi z grobu, wpatruje się ku niebu, a przestraszeni rzymscy żołnierze powaleni na ziemię zasłaniają sobie oczy przed jasnością – bijącą od Chrystusa, wokół którego jaśniejnie cudownie biała poświata.

Jeszcze inne wyobrażenie miał Mel Gibson, reżyser słynnej „Pasji”. Kamera podpatruje to, co dzieje się w grobie, w którym pochowano Chrystusa. Nagle jasność rozświetla wnętrze grobu, wypędza śmierć. Ożywiony Chrystus wstaje i wychodzi z grobu. Jasność nie pozwala nam dostrzec szczegółów.

W ten sposób można opisywać wiele interesujących dzieł mistrzów pędzla i dłuta, piszących ikony. Mnie interesują jeszcze inne wyobrażenia zmartwychwstania Pana. Które? Te zwyczajne, nasze parafialne, proste w swej wymowie, wymyślone przez ludowych twórców, namalowane przez kogoś z parafii, wyrzeźbione przez sąsiada. Czasami kupione gdzieś w jakimś sklepie, w którym można kupić tego typu dewocjonalia. Są takie figury Chrystusa zmartwychwstałego, które są odlewane z gipsu, jakiegoś nietłukącego się materiału, z plastiku. Na wszystkich tych *quasi* rzeźbach, obrazach Chrystus jest taki sam – ma te same rysy twarzy, takie same włosy i brodę, te same niebieskie oczy, zarys ust. Ma te same dłonie, szatę. Tę niby rzeźbę nazywamy figurką Zmartwychwstałego. Niesiona jest podczas procesji rezurekcyjnej. Czerwona mała flaga, którą Chrystus trzyma w swej dłoni powiewa wówczas na wietrze, jakby chciała wzmocnić znaczenie wielkanocnej pieśni: „Wesoły nam

de cele din Biserica de Apus. Frumusețea aceasta este păstrată până astăzi în toate Bisericile creștine.

În perioada dinaintea sărbătorii Învierii Domnului tradiția Bisericii Apusene permite prezentarea figurii lui Isus într-o realitate biblică concretă: intrând pe măgăruș în Ierusalim (Duminica Floriilor), vizitându-și prietenii – Lazăr, Maria și Magdalena (Maslul în Betania), la Cină (Joaia Mare), trădat de către Iuda și întemnițat (tot în Joia Mare), biciuirea, încoronarea cu coroana de spini, ducând crucea, moartea pe cruce (Vinerea Mare), învierea (Sâmbăta Mare și Învierea Domnului precum și tot timpul pascal). Toate evenimentele din Săptămâna Mare sunt concentrate în liturgia Învierii. Și deși nimeni dintre oameni nu a văzut minunea învierii, totuși ne imaginăm cum a fost. Tocmai din imaginația oamenilor se nasc tablourile, icoanele, sculpturile, policromiile prezentându-l pe Cristos ieșind din mormânt.

Aceste reprezentări sunt diferite. În multe tablouri Cristos este reprezentat ca un bărbat cu prestanță învăluit în pânză albă. Pe mâinile și picioarele Lui se văd urmele cuielor. De asemenea, se poate observa coasta dreaptă străpunsă de lancea soldatului. Se înalță deasupra mormântului, ca și cum ar zbura. În mâna stângă ține un steguleț roșu, iar mâna dreaptă o ridică în sus cu două degete depărtate – în semn de biruință.

În alte tablouri, Cristos iese din mormânt, privește spre cer, iar soldații romani speriați prăbușiți la pământ își acoperă ochii în fața strălucirii care vine de la Cristos, înconjurat miraculos de o lumină albă.

O altă reprezentare a avut Mel Gibson, regizorul celebrului film „Patimile lui Cristos”. Camera urmărește ceea ce se petrece în mormântul în care a fost îngropat Cristos. Dintr-odată, interiorul mormântului este luminat, moartea este izgonită. Cristos se ridică și iese din mormânt. Lumina nu ne permite să observăm detaliile.

În acest fel pot fi descrise multe creații interesante ale maeștrilor penelului și daltei, ce crează icoane. Pe mine mă interesează și alte reprezentări ale învierii Domnului. Care? Cele obișnuite, din parohiile noastre, grăitor de simple, imaginate de creatori populari, pictate de cineva din parohie, sculptate de un vecin. Uneori cumpărate undeva într-o prăvălie cu asemenea obiecte devoționale. Sunt și figuri ale lui Cristos înviate din gips, dintr-un material incasabil, din plastic. În toate aceste cvasisculpturi, tablouri, Cristos este la fel – are aceleași trăsături ale feței, același păr și barbă, aceiași ochi albaștri, aceași linie a buzelor. Are aceleași palme, veșminte. Aceste așa zise sculpturi le numim figura Celui Înviat. Ea este purtată în timpul procesiunii din noaptea Învierii. Stegulețul roșu ținut în mână de Cristos flutură atunci în bătaia vântului, ca și cum ar vrea să întărească

dziś dzień nastał...”.

Nie jest najważniejsze to, czy podczas procesji rezurekcyjnej, czyli w momencie szczególnym w liturgii wielkanocnej, wpatrujemy się w cudowne i cenne dzieło sztuki czy też w zwyczajną sztamowaną figurkę zmarłych Pana. Niejako „pod powłoką” – tak tej pierwszej, jak i tej drugiej – Pan sam daje się zobaczyć swym wiernym. Ten, który pokonał śmierć, odsłania się dla naszych oczu, jakby zza zasłony pozwala, byśmy Go zobaczyli, dotknęli. A reszta, czyli cała pełnia wiary, dokonuje się już w naszych sercach.

ks. Andrzej Ziółkowski CM – Kraków

însemnătatea cântecului de Paște: „Ferice zi ce-am așteptat...”

Nu este cel mai important dacă în timpul procesiunii sau în momentul deosebit al liturghiei de Paște contemplăm o minunată și valoroasă operă de artă sau o figură obișnuită a Domnului Înviat. Într-un fel, „ca de după o perdea” atât în cazul primei cât și a celei de a doua – Domnul însuși se arată credincioșilor săi. Cel care a învins moartea se revelează ochilor noștri, ca și cum de după o perdea ne lasă să-L vedem, să-L atingem. Iar restul, adică credința în plenitudinea ei, se realizează în inimile noastre.

Trad. St. Iachimovschi

Posiedzenie Zarządu Związku Polaków w Rumunii

Stălo sîc tradiția, že na początku roku jest zwoływane posiedzenie Zarządu Związku Polaków w Rumunii z udziałem członków Biura Wykonawczego i prezesów 14 stowarzyszeń. W tym roku posiedzenie odbyło się 10 marca.

Otworzył je Gerwazy Longher witając zebranych, a w szczególności J.E. Marka Szczygła – Ambasadora RP w Bukareszcie. Następnie przedstawiono porządek dzienny obrad:

- sprawozdanie za rok 2011 (inwestycje, nabytki, działalność);
- propozycje programu działalności na rok 2012;
- budżet na rok 2012;
- sprawy różne.

Prezes Związku Polaków w Rumunii zwrócił się do J.E. Ambasadora o zabranie głosu. Mówca podziękował za zaproszenie podkreślając, że kontuuje tradycję na linii dobrej współpracy polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego ze Związkiem Polaków w Rumunii. W swojej wypowiedzi J.E. Ambasador poruszył wiele problemów. Wśród nich politykę Polski wobec Polonii, w której można wyróżnić dwie grupy wspólnot – tradycyjną i współczesną. Zapewnił, że

Ședința Consiliului de Conducere al Uniunii Polonezilor din România

A devenit o tradiție ca, la început de an, să fie convocată ședința Consiliului de Conducere al U.P.R. cu participarea membrilor Biroului Executiv și a președinților celor 14 asociații. Anul acesta ședința s-a desfășurat în ziua de 10 martie.

Ședința a fost deschisă de Ghervazen Longher care a urat bun venit celor prezenți, în mod deosebit Domnului Marek Szczygieł – Ambasadorul R.P. la București. A fost prezentată apoi ordinea de zi a ședinței:

- darea de seamă pe anul 2011 (investiții, achiziții, activități);
- propuneri pentru programul de activități pe anul 2012;
- bugetul pe anul 2012;
- diverse.

Domnul președinte a adresat domnului Ambasador rugămintea de a lua cuvântul. Acesta a mulțumit pentru invitație, subliniind că el continuă o tradiție pe linia bune colaborări a reprezentanței diplomatice poloneze cu Uniunea Polonezilor din România. În cuvântul său, dl. Ambasador a abordat o serie de probleme. Dintre acestea politica Poloniei față de diaspora poloneză în care se pot distinge două grupuri de comunități – tradi-

państwo polskie jest odpowiedzialne za sytuację diaspory. W Rumunii, wskazał Jego Ekscelencja, jest idealna sytuacja, wzór godny do naśladowania, oparty na współpracy między mniejszością polską a władzą rumuńską. Jeżeli chodzi o stosunki polsko-rumuńskie nawiązał do partnerstwa strategicznego między naszymi krajami. Następnie zatrzymał się nad szkolnictwem podkreślając, że Związek Polaków w Rumunii jest zainteresowany rozwojem nauki języka polskiego na Bukowinie. W sprawach ekonomicznych wspólnota polska może odgrywać ważną rolę w stosunkach z Polską poprzez wykorzystanie funduszy europejskich lub wspólnych programów z fundacjami z Polski. Rejon Bukowiny, gdzie istnieją środowiska polskie, jest idealny dla rozwoju agroturystyki. W zakończeniu J.E. Ambasador odniósł się do planów Ambasady RP dotyczących wsparcia Związku Polaków w Rumunii w takich akcjach jak: Dni Polskie, nauczanie języka polskiego, publikacje, organizacja świąt narodowych itp.

W dalszej części prezes Gerwazy Longher przedstawił program działalności przewidziany na rok 2012. Po dyskusjach został on przegłosowany i jednomyślnie zaakceptowany. Przedstawił następnie budżet na rok 2012, który także został jednomyślnie przyjęty.

W punkcie sprawy różne prezesi stowarzyszeń poruszyli konkretne problemy, specyficzne dla wspólnot, które reprezentują.

Tłum. B. Breabăn

Zdjęcia do artykułu: KL

tionale și recente. A asigurat că statul polon este răspunzător de situația diasporei. În România, a arătat Excelența Sa, este o situație ideală, un model demn de urmat bazat pe conlucrarea dintre minoritatea poloneză și autoritățile române. În ceea ce privește relațiile polono-române, s-a referit la parteneriatul strategic dintre cele două țări. S-a oprit apoi la învățământ, subliniind că U.P.R. este preocupat de buna desfășurare a învățării limbii polone în Bucovina. În problemele de ordin economic, comunitatea poloneză poate juca un rol important în relațiile cu Polonia prin accesarea de fonduri europene sau programe comune cu fundații din Polonia. Zona Bucovinei, unde există comunități poloneze, este ideală pentru dezvoltarea agroturismului. În încheiere, dl. Ambasador s-a referit la planurile Ambasadei Poloniei care să vină în sprijinul U.P.R. în acțiuni ca: Zilele Culturii Polone, învățarea limbii polone, publicații, organizarea sărbătorilor naționale ș.a.

Dl. Ghervazen Longher a prezentat, în continuare, programul de activități prevăzute pentru anul 2012. După discuții, acesta a fost supus la vot și aprobat în unanimitate. De asemenea, a prezentat bugetul pe anul 2012 care a fost aprobat în unanimitate.

La diverse, președinții de asociații au ridicat probleme concrete specifice comunităților pe care le reprezintă.

Stanislava Iachimovschi

Program imprez organizowanych przez Związek Polaków w Rumunii w roku 2012

Luty

1. Zapusty – tradycyjna kuchnia polska przed rozpoczęciem Wielkiego Postu

Marzec

1. Obchody Dnia Kobiet – Suczawa, 8.03.
2. Posiedzenie Zarządu Związku Polaków w Rumunii – Suczawa, 10.03.
3. Wiosenny turniej piłki nożnej w ramach Klubu Olimpijczyka „Bukowina” – Păltinoasa, 24.03.

Kwiecień

1. Staropolskie tradycje wielkanocne – odwiedziny seniorów i rozdzielenie okolicznościowych paczek, „święcone” – Suczawa, Bukareszt, Nowy Sołonec, Moara, Kaczyka
2. Uczczenie pamięci ofiar katastrofy lotniczej w Smoleńsku

Maj

1. Obchody Dnia Polonii i Polaków z Zagranicy – Suczawa, Pojana Mikuli, 2.05.
2. Obchody Święta Konstytucji 3 Maja – Suczawa, Pojana Mikuli, 2.05.
3. Wystawa karykatur w Pojanie Mikuli (autor Mihai Pânzaru) – Pojana Mikuli, 2.05.
4. 170. lat od zasiedlenia Pojany Mikuli przez górali polskich – Pojana Mikuli, 2.05.
5. Konkurs Recytatorski im. Marii Konopnickiej – Suczawa, 12.05.

Czerwiec

1. Obchody Dnia Dziecka – 1.06.
2. Akcja „Uczymy się rysować z Mihaiem Pânzaru” – Nowy Sołonec, 1.06.
3. Wieczór polonijny w Bukareszcie, 4.06.
4. Warsztaty folklorystyczne w Złotniku
5. Udział zespołów „Mała Pojana” i „Sołonzanka” w Festiwalu „Bukowińskie Spotkania” – Jastrowie, 19-24.06.
6. Półkolonie dla dzieci w Pojanie Mikuli (z udziałem dzieci z Ukrainy i Rumunii), 18-24.06.
7. Letnia Szkoła Języka Polskiego – Września, 27.06.-13.07.
8. Festiwal międzyetniczny „Conviețuiri”
9. Kolonie dla dzieci z Kaczyki w Wolbromiu

Programul manifestărilor organizate de Uniunea Polonezilor din România în anul 2012

Februarie

1. Lăsata Secului – bucătărie tradițională poloneză înainte de începutul Postului Mare

Martie

1. Sărbătorirea Zilei Femeii – Suceava, 8.03.
2. Ședința Consiliului de Conducere al Uniunii Polonezilor din România – Suceava, 10.03.
3. Turneul de primăvară la fotbal în cadrul Clubului Olimpic „Bucovina” – Păltinoasa, 24.03.

Aprilie

1. Vechi tradiții poloneze de Paște – vizitarea persoanelor vârstnice, pachete, împărțirea cu oul sfințit – Suceava, București, Solonețu Nou, Moara, Cacica
2. Comemorarea a 2 ani de la catastrofa aviatică de la Smolensk

Mai

1. Sărbătorirea Zilei Polonezilor din Diasporă – Suceava, Poiana Micului, 2.05.
2. Sărbătorirea Zilei Constituției din 3 Mai – Suceava, Poiana Micului, 2.05.
3. Expoziție de caricaturi (autor Mihai Pânzaru) – Poiana Micului, 2.05.
4. 170 de ani de la așezarea muntenilor polonezi în Poiana Micului, 2.05.
5. Concursul de Recitare „Maria Konopnicka” – Suceava, 12.05.

Iunie

1. Sărbătorirea Zilei Copilului – 1.06.
2. Învățăm să desenăm cu caricaturistul Mihai Pânzaru – Solonețu Nou, 1.06.
3. Seară poloneză la București, 4.06.
4. Ateliere folclorice la Złotnik
5. Participarea ansamblurilor „Mała Pojana” și „Sołonzanka” la Festivalul „Întâlniri Bucovinene” – Jastrowie, 19-24.06.
6. Semitabără de vară la Poiana Micului (participă copii din Ucraina și România) 18-24.06.
7. Școala de vară de limba polonă – Września, 27.06-13.07.
8. Festivalul interetnic „Conviețuiri”
9. Tabără pentru copiii din Cacica la Wolbrom

Lipiec

1. Kolonie letnie dla dzieci polonijnych w Polsce
2. Półkolonie dla dzieci w Pojanie Mikuli (z udziałem dzieci z Polski i Rumunii), 7-12.07.
3. Warsztaty teatralne dla dzieci – Pojana Mikuli
4. Festiwal w Żywcu z udziałem zespołu „Sołonzanka”
5. Udział zespołów „Mała Pojana” i „Sołonzanka” w rumuńskiej edycji Festiwalu „Bukowińskie Spotkania” – Câmpulung Moldovenesc, 19-22.07.
6. Warsztaty folklorystyczne w Nowym Sołońcu

Sierpień

1. Kolonie letnie dla dzieci polonijnych w Polsce
2. Uczestnictwo przedstawicieli Związku Polaków w Rumunii w Festiwalu PROETNICA – Sighișoara
3. Udział zespołu „Mała Pojana” w słowackiej edycji Festiwalu „Bukowińskie Spotkania” – Turčianske Teplice, 25-26.08.

Wrzesień

1. Dni Polskie – Suczawa, 6-7.09.
2. Polonijne Dożynki – Nowy Sołonec, 08.09.

Październik

1. Konferencja i szkolenia metodyczne w ramach programu „Dzieci Bukowiny” – Suczawa, Pojana Mikuli, 25-28.10.
2. 220 lat od przybycia pierwszych polskich górników do Kaczyki
3. Nasz hołd przodkom (odwiedzenie i porządkowanie grobów)

Listopad

1. Konkurs Recytatorski im. Adama Mickiewicza „Kresy 2012” – Suczawa
2. Obchody Dnia Niepodległości Polski
3. Wystawa karykatur (autor Mihai Pânzaru) – Iulius Mall Suczawa

Grudzień

1. Akcja Mikołajkowa
2. Dzień Mniejszości Narodowych – Suczawa, 18.12.
3. Spotkania oplatkowe

Wydawnictwa

- „Mały Polonus” – 4 numery i kalendarz na rok 2013
- „Polonus” – 12 numerów i kalendarz 2013
- Zbiór materiałów z sympozjum z roku 2011
- Zbiór poezji „Kwiat korzeni” Bogdana Polipciuca
- Folder poświęcony 170. rocznicy zasiedlenia Pojany Mikuli przez górali polskich
- Folder poświęcony 220. rocznicy przybycia pierwszych polskich górników do Kaczyki

Iulie

1. Tabere de vară în Polonia pentru copiii din comunitățile poloneze
2. Semitabără de vară la Poiana Micului (participă copii din Polonia și România), 7-12.07.
3. Ateliere teatrale pentru copii – Poiana Micului
4. Festivalul de la Żywiec cu participarea ansamblului „Sołonzanka”
5. Participarea ansamblurilor „Mała Pojana” și „Sołonzanka” la Festivalul „Întâlniri Bucovinene” – Câmpulung Moldovenesc, 19-22.07.
6. Ateliere folclorice la Solonețu Nou

August

1. Tabere de vară în Polonia pentru copiii din comunitățile poloneze
2. Participarea reprezentanților Uniunii Polonezilor din România la Festivalul PROETNICA – Sighișoara
3. Participarea ansamblului „Mała Pojana” la Festivalul „Întâlniri Bucovinene” – Turčianske Teplice - Slovacia, 25-26.08.

Septembrie

1. Zilele Culturii Polone – Suceava, 6-7.09.
2. Sărbătoarea Roadelor – Solonețu Nou, 08.09.

Octombrie

1. Conferința metodică în cadrul programului „Copiii Bucovinei” – Suceava, Poiana Micului, 25-28.10.
2. 220 de ani de la sosirea primilor mineri polonezi la Căcica
3. Omagiul nostru înaintașilor (vizitarea și îngrijirea mormintelor)

Noiembrie

1. Concursul de Recitare „Adam Mickiewicz” – Kresy 2012 – Suceava
2. Sărbătorirea Zilei Independenței Poloniei
3. Expoziție de caricaturi (autor Mihai Pânzaru) – Iulius Mall Suceava

Decembrie

1. Vine Moș Nicolae
2. Ziua Minorităților Naționale – Suceava, 18.12.
3. Întâlniri de oplatke

Editări

- „Mały Polonus” – 4 numere și calendar pe 2013
- „Polonus” – 12 numere și calendar pe 2013
- Culegere de referate ale simpozionului din 2011
- Culegere de poezii, „Floarea rădăcinilor” – Bogdan Polipciuca
- Folder dedicat celor 170 de ani de la așezarea muntelui polonezi în Poiana Micului
- Folder dedicat celor 220 de ani de la sosirea primilor mineri polonezi în Căcica

Wywiad z senatorem Markiem Konopką

Kiedy po raz pierwszy odwiedził pan Bukowinę?

Na Bukowinie byłem po raz pierwszy ze Śp. panią Marszałek Krystyną Bochenek, podczas otwarcia polskiej szkoły w Pojanie Mikuli. Zachwyciłem się nie tylko szkołą, ale także środowiskiem, pracą pana posła Gerwazego Longhera, który w widoczny sposób integruje, scala miejscowych Polaków, nie będąc przy tym jednoosobowym zarządcą, ale słucha ludzi. W komunikacji międzyludzkiej 60% to słuchanie, tutaj sprawdza się to w praktyce. Decyzje dotyczące inwestycji czy innych zadań programowych podejmuje się tutaj kolegialnie. Z tego pierwszego spotkania na ziemi rumuńskiej zrodziła się myśl, by za pośrednictwem Związku Polaków w Rumunii zaprosić młodzież z Pojany Mikuli do mojego regionu, czyli na Mazury, a konkretnie do gimnazjum w Ełku. Młodzież odwiedziła Mazury dwukrotnie. Mam nadzieję, że dzieciaki były zadowolone. Ja odczułem, że tak, chociaż oczywiście jest to tylko moja subiektywna ocena. Dzieci bardzo dobrze spędziły czas. Miały okazję do rozmów z rówieśnikami, do szlifowania języka polskiego, poznania tradycji i historii kraju i regionu.

Z wielką radością i satysfakcją powróciłem na Bukowinę. Kiedy tylko się dowiedziałem, że jest organizowany wyjazd do Rumunii, wiedziałem, że muszę tu znów przyjechać. Bezpośrednie kontakty są bardzo ważne, ułatwiają one znacznie współpracę obustronną. Widzę, jaką zmianę przeszedł chociażby Dom Polski w Suczawie. Dużo podróżuję, ale tak pięknego i dobrze wyposażonego Domu Polskiego nie widziałem. Trzeba przyznać, że robi wrażenie. Jest to niewątpliwie zasługa prezesa Gerwazego Longhera i jego współpracowników.

Jak wspomina pan swój pierwszy pobyt w Rumunii i uczestnictwo w tym historycznym wydarzeniu, jakim było otwarcie nowej, polskiej szkoły w Pojanie Mikuli?

Szczególnie zapadła mi w pamięci piękna oprawa tego wydarzenia. Górale jadący na białych konikach, atmosfera święta i radości. Budynek jest piękny. Bardzo się cieszymy, że dzieci mają dobre warunki do nauki i uprawiania sportu. Szkoła jest również wyposażona w dużą salę gimnastyczną. Można powiedzieć, że budowa szkoły zainicjowała także inne inwestycje w pobliżu. Dzięki nowej drodze znacznie poprawił się dojazd do Pojany, co odczuwają przede wszystkim sami mieszkańcy.

Jest pan członkiem Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą. Co należy do zadań tej komisji?

Interviu cu senatorul Marek Konopka

Când ați vizitat pentru prima dată Bucovina?

Pentru prima dată am fost în Bucovina cu regretata Krystyna Bochenek – mareșal al Senatului la deschiderea școlii polone din Poiana Micului. Am fost încântat nu doar de școală, ci și de comunitate, de munca domnului deputat Ghervazen Longher care, în mod evident, integrează, unește polonezii de acolo, nefiind singurul care conduce, ci ascultă oamenii. În comunicarea interumană 60% reprezintă să ascuți, acest lucru se verifică aici în practică. Deciziile privind investițiile sau alte prevederi din program sunt luate aici colegial. În urma acestei prime întâlniri pe pământ românesc s-a născut ideea ca, prin intermediul Uniunii Polonezilor din România, să invit tinerii din Poiana Micului în regiunea mea, Mazuria, concret la gimnaziul din Ełk. Tinerii au vizitat zona în două rânduri. Sper că ei au fost mulțumiți. Așa am simțit, deși, bineînțeles, este aprecierea mea subiectivă. Copiii au petrecut bine timpul. Au avut prilejul să discute cu cei de aceeași vârstă, să șlefuiască limba polonă, să cunoască tradițiile și istoria țării și a regiunii.

Am revenit în Bucovina cu mare bucurie și satisfacție. Când am aflat că se organizează o plecare în România, am știut că trebuie să revin aici. Contactele directe sunt foarte importante, ele facilitează considerabil colaborarea bilaterală. Văd ce schimbare a avut loc, dacă e să mă refer doar la Casa Polonă din Suceava. Călătoresc mult, dar o Casă Polonă atât de frumoasă și bine dotată nu am văzut. Trebuie să recunosc că impresionează. Fără îndoială, acesta este meritul președintelui Ghervazen Longher și al colaboratorilor săi.

Cum Vă amintiți prima Dvs. vizită în România și participarea la istoricul eveniment al deschiderii noii școli polone din Poiana Micului?

În mod deosebit mi-a rămas în amintire frumoasa desfășurare a acestui eveniment. Munteni pe căluți albi, atmosferă de sărbătoare și bucurie. Clădirea este splendidă. Ne bucurăm că elevii au condiții bune de învățatură și practicare a sportului. Școala are și o mare sală de gimnastică. Se poate spune că ridicarea școlii a inițiat și alte investiții în apropiere. Datorită noului drum se ajunge mai ușor la Poiana, lucru resimțit, mai ales, de locuitorii înșiși.

Sunteți membru al Comisiei pentru Problemele Emigrației și Legăturii cu Polonezii din Străinătate. Care sunt sarcinile acestei comisii?

Sam jestem nauczycielem, więc nie miałem żadnego oporu, żeby się do tej komisji zapisać. W komisji pracuję już drugą kadencję, realizuję się w pełni, uczestnicząc w jej pracach. Zadania komisji są bardzo szerokie. W polskiej konstytucji jest zapis o opiece Senatu nad Polonią i Polakami, mieszkającymi za granicą. Do tej pory mieliśmy zagwarantowane 75 mln złotych na te działania programowe i inwestycyjne. Na same inwestycje przeznaczaliśmy w zeszłym roku 13 mln. Pozostałą część na zadania programowe, tzn. organizację spotkań patriotycznych, świąt państwowych, wymianę młodzieży, czasami również na pomoc charytatywną, kierowaną przede wszystkim na Białoruś. W tym roku zasady pomocy Senatu trochę się zmieniają. Jesteśmy w nowej rzeczywistości finansowej. Środki, którymi dotychczas dysponowaliśmy, zostały przeniesione do MSZ.

Czy decyzja o przekazaniu środków, którymi dysponował senat, do MSZ będzie miała realny wpływ na współpracę Senatu z Polonią i Polakami za granicą?

Ten rok będzie dla nas wszystkich sprawdzianem i wyznacznikiem tego, jak przedstawiać się będzie rola Senatu w opiece nad Polonią i Polakami za granicą. Podział władzy w Polsce jest dosyć jasny. Z jednej strony mamy władzę ustawodawczą a z drugiej wykonawczą. Minister Sikorski ma w jakimś sensie rację, przypominając, że senat to przede wszystkim władza ustawodawcza. Powinniśmy być jednak tak jak dotąd, łącznikiem pomiędzy Polską a Polakami za granicą. Ten rok pokaże, czy decyzja o przeniesieniu środków do MSZ była właściwa.

Oprócz pomocy finansowej ważne jest także wsparcie duchowe i symboliczne. Polacy za granicą wiedzą, że Senat pełni funkcję opiekuna Polonii.

Dokładnie tak jest. W minionej kadencji wypracowaliśmy pewien model współpracy, który dopuszczał do aplikacji środków małe stowarzyszenia. To właśnie te małe stowarzyszenia wykazywały w swoich wnioskach nawet 40% wkładu własnego. Oznacza to, iż były one ogromnie zdeterminowane w uzyskiwaniu pomocy w urzędach lokalnych. Trzeba podkreślić wielkie serce pracowników owych stowarzyszeń. Nie wiem, czy pracownicy Ministerstwa Spraw Zagranicznych w równym stopniu poradzą sobie z tymi wszystkimi zadaniami. Senat miał wypracowane i sprawdzone mechanizmy współpracy. Kiedy zostawałem senatorem, wnioski opiniowaliśmy przez cały rok. W ostatnich dwóch latach minionej kadencji, organizowaliśmy nawet 3-dniowe posiedzenia po to, by zakończyć opiniowanie wszystkich wniosków, tak by każdy beneficjent wiedział, jaką kwotę będzie dysponował. Mechanizm był jasny, czytelny i dobrze dopracowany. Wytworzyła się pewnego rodzaju chemia między Polakami zamieszkałymi w Polsce, a tymi spoza granic naszego kraju. Jak będzie teraz, zobaczymy.

Decyzja o przekazaniu pieniędzy Senatowi do dyspozycji MSZ wydaje się być już podjęta.

Sunt cadru didactic, deci nu am avut nicio reținere în a mă înscrie în această comisie. Lucrez în această comisie în a doua legislatură, mă realizez pe deplin luând parte la lucrările ei. Sarcinile comisiei sunt foarte largi. În constituția poloneză este înscrisă grija Senatului față de diaspora poloneză și polonezii care locuiesc în străinătate. Până acum am avut garantate 75 mil. zloți pentru acțiuni cuprinse în program și investiții. Doar pentru investiții am alocat, anul trecut, 13 mil. Restul a fost destinat organizării de întâlniri patriotice, sărbătorilor naționale, schimbului de tineri, uneori și ajutorului caritativ, mai ales în Belarus. În acest an, principiile de ajutorare de către Senat se vor schimba puțin. Ne aflăm într-o nouă realitate financiară. Resursele de care am dispus până acum au fost transferate Ministerului Afacerilor Externe.

Decizia de transferare a fondurilor de care a dispus Senatul către MAE va avea o reală influență asupra colaborării Senatului cu Diaspora Poloneză și polonezii din străinătate?

Anul acesta va fi pentru noi toți o verificare și un indicator al rolului Senatului în protecția Diasporei Poloneze și a polonezilor din străinătate. Repartiția puterii în Polonia este destul de clară. Pe de o parte avem puterea legislativă, iar pe de altă parte cea executivă. Ministrul Sikorski are, într-un fel, dreptate amintind că senatul înseamnă puterea legislativă. Totuși ar trebui să fim ca până acum elementul de legătură între Polonia și polonezii din străinătate. Anul acesta ne va arăta dacă decizia de a transfera fondurile MAE a fost justă.

Pe lângă ajutorul financiar, important este și sprijinul spiritual și simbolic. Polonezii din străinătate știu că Senatul îndeplinește funcția de protector al diasporei poloneze.

Așa este. În legislatura trecută am elaborat un model de colaborare care permitea micilor organizații să aplice fonduri. Tocmai aceste mici organizații, în propunerile lor, au făcut dovada contribuției bănești proprii de chiar 40%. Aceasta înseamnă că ele au fost foarte hotărâte să obțină ajutor de la autoritățile locale. Trebuie de subliniat totala implicare a lucrătorilor acestor organizații. Nu știu dacă angajații MAE se vor descurca, în aceeași măsură, cu toate aceste sarcini. Senatul avea elaborate mecanisme de colaborare verificate. Când am ajuns senator, am dezbătut propunerile un an întreg. În ultimii doi ani ai legislaturii trecute am organizat ședințe care au ținut și 3 zile, pentru a încheia discutarea tuturor propunerilor, în așa fel încât fiecare beneficiar să știe de ce cotă va dispune. Mecanismul era clar, lizibil și bine întocmit. S-a creat un fel de chimie între polonezii care locuiesc în Polonia și cei din afara granițelor țării noastre. Cum va fi acum, vom vedea.

Decizia de punerea banilor Senatului la dispoziția MAE pare că a fost deja luată.

Niestety sprawa jest już przesądzona. Posłowie odrzucili naszą poprawkę, mówiącą o podzieleniu środków między Senat a MSZ. Na dniach zostanie podpisana przez prezydenta Komorowskiego ustawa budżetowa. W Senacie zostaje 10 mln złotych na zadania, które przewiduje konstytucja. Najprawdopodobniej 7 mln złotych przekażemy na zadania programowe, a 3 mln na inwestycje. Nasze priorytety to dokończenie budowy Domu Polskiego w Nowym Szołcu i Barze na Ukrainie.

Dziękuję Panu za wywiad.

Ja również dziękuję.

Rozmawiał Marcin Wójcik

Din păcate, problema este deja decisă. Deputații au respins modificarea noastră privind împărțirea fondurilor între Senat și MAE. În câteva zile va fi semnată de către președintele Komorowski legea bugetară. La Senat rămân 10 mil. de zloți pentru acțiuni prevăzute în constituție. Probabil vom aloca 7 mil. de zloți pentru programe, iar 3 mil. pentru investiții. Prioritățile noastre sunt încheierea construcției Casei Polone din Solonețu Nou și a celei din Bar în Ucraina.

Vă mulțumesc pentru interviu.

Și eu vă mulțumesc.

Trad. St. Iachimovschi

KALENDARIUM ROCZNIC

2012

CALENDARUL ANIVERSĂRILOR

KWIECIEŃ

1 IV – 110. rocznica urodzin **Józefa Mackiewicza** (1902-1985), prozaika, publicysty; 140. rocznica urodzin **Tadeusza Joteyko** (1872-1932), kompozytora, dyrygenta, pedagoga, autora podręczników muzyki;
4 IV – 80. rocznica urodzin **Jerzego Gruzy** (1932), reżysera i scenarzysty;
7 IV – 40. rocznica śmierci **Augusta Zaleskiego** (1883-1972), dyplomaty, polityka, prezydenta RP na uchodźstwie w latach 1947-1972;
9 IV – 20. rocznica śmierci **Alfreda Szklarskiego** (1912-1992), pisarza, autora utworów dla młodzieży; 255. rocznica urodzin **Wojciecha Bogusławskiego** (1757-1829), aktora, reżysera, dramaturga, twórcy polskiej sceny narodowej; 5. rocznica śmierci **Piotra Kuncewicza** (1936-2007), pisarza, poety, krytyka literackiego, historyka literatury, publicysty; 60. rocznica utworzenia **Polskiej Akademii Nauk** (1952);
11 IV – 160. rocznica urodzin **Leona Wyczółkowskiego** (1852-1936), malarza, grafika, rysownika;
13 IV – 25. rocznica śmierci **Tadeusza Brzozowskiego** (1918-1985), malarza, pedagoga;
14 IV – 95. rocznica śmierci **Ludwika Zamenhofa** (1859-1917), lekarza, lingwisty, poliglota, twórcy języka esperanto;
15 IV – 10. rocznica śmierci **Szymona Kobylińskiego** (1927-2002), rysownika, satyryka, historyka i scenografa;
18 IV – 85. rocznica urodzin **Tadeusza Mazowieckiego** (1927), polityka, publicysty, pierwszego premiera niekomunistycznego rządu w Polsce powojennej;
20 IV – 205. rocznica urodzin **Wincentego Pola** (1807-1872), poety;
21 IV – 30. rocznica śmierci **Haliny Rudnickiej** (1909-1982), pisarki, autorki utworów dla młodzieży;
23 IV – 120. rocznica śmierci **Sygurda Wiśniowskiego** (1841-1892), pisarza, reportażysty, tłumacza, podróżnika;
26 IV – 110. rocznica urodzin **Władysława Danilowskiego** (1902-2000), kompozytora, pianisty, wokalisty;
28 IV – 500. rocznica zwycięstwa wojsk polskich nad Tatarami w bitwie pod Łopusznm (1512);
30 IV – 380. rocznica śmierci **Zygmunta III Wazy** (1566-1632), króla Polski i Szwecji.

APRILIE

1 IV – 110 ani de la nașterea lui **Józef Mackiewicz** (1902-1985), prozator, publicist; 140 de ani de la nașterea lui **Tadeusz Joteyko** (1872-1932), compozitor, dirijor, pedagog, autorul manualelor de muzică;
4 IV – 80 de ani de la nașterea lui **Jerzy Gruza** (1932), regizor și scenarist;
7 IV – 40 de ani de la moartea lui **August Zaleski** (1883-1972), diplomat, politician, președintele RP în emigrație în anii 1947-1972;
9 IV – 20 de ani de la moartea lui **Alfred Szklarski** (1912-1992), scriitor, autor de creații pentru tineret; 255 de ani de la nașterea lui **Wojciech Bogusławski** (1757-1829), actor, regizor, dramaturg, întemeietorul scenei naționale poloneze; 5 ani de la moartea lui **Piotr Kuncewicz** (1936-2007), scriitor, poet, critic literar, istoric literar, publicist; 60 de ani de la înființarea **Academiei de Științe a Poloniei** (1952);
11 IV – 160 de ani de la nașterea lui **Leon Wyczółkowski** (1852-1936), pictor, grafician, desenator;
13 IV – 25 de ani de la moartea lui **Tadeusz Brzozowski** (1918-1985), pictor, pedagog;
14 IV – 95 de ani de la moartea lui **Ludwik Zamenhof** (1859-1917), medic, lingvist, poliglot, creatorul limbii esperanto;
15 IV – 10 ani de la moartea lui **Szymon Kobyliński** (1927-2002), desenator, satiric, istoric și scenograf;
18 IV – 85 de ani de la nașterea lui **Tadeusz Mazowiecki** (1927), politician, publicist, primul premier necomunist al guvernului Poloniei postbelice;
20 IV – 205 ani de la nașterea lui **Wincenty Pol** (1807-1872), poet;
21 IV – 30 de ani de la moartea **Halinei Rudnicka** (1909-1982), scriitoare, autoare de creații pentru tineret;
23 IV – 120 de ani de la moartea lui **Sygurd Wiśniowski** (1841-1892), scriitor, reporter, traducător, călător;
26 IV – 110 ani de la nașterea lui **Władysław Danilowski** (1902-2000), compozitor, pianist, interpret vocal;
28 IV – 500 de ani de la victoria armatei polone împotriva tătarilor în bătălia de la Łopuszna (1512);
30 IV – 380 de ani de la moartea lui **Zygmunt III Waza** (1566-1632), rege al Poloniei și Suediei.

Wielkanoc w Polsce świętuje się przy pięknie nakrytym i wyjątkowo zastawionym stole. I choć przeważnie nie szykujemy tak dużo jak dawniej, to jednak staramy się celebrować święta w zgodzie z tradycją. Do kanonu świątecznych specjalów należą różniczne przekąski z jaj, a także szynka, białe i wędzone kielbasy, chrzan oraz wykwintne sosy do przekąsek, pieczenie z najlepszych gatunków mięs, pieczony drób i wreszcie wypieki – baby, mazurki i serniki. Mamy nadzieję, że wybrane przez nas przepisy pomogą Państwu we wzbogaceniu domowego repertuaru świątecznych przysmaków.

Smacznego!

Paștele în Polonia este sărbătorit în jurul mesei frumos aranjate. Și deși nu preparăm atât de mult ca altădată, totuși încercăm să celebrăm sărbătorile conform tradiției. De normele specialităților de sărbători țin gustările din ouă, dar și șun-ca, cârnații albi și afumați, hreanul precum și so-suri alese pentru aperitive, friptură din carne de cea mai bună calitate, de pasăre și, în sfârșit prăjituri de casă – cozonaci, mazurci și pască cu brânză, pască cu smântână sau cacao. Sperăm că rețetele alese de noi vă vor ajuta să îmbogățiți meniul bunătăților de sărbători.

Poftă bună!

Jaja faszerowane sardynkami

6 jaj ugotowanych na twardo; mała puszka sardynek w oleju; łyżka majonezu; łyżka musztardy; łyżka posiekanej cebuli; pół łyżeczki soku z cytryny i kilka plasterków cytryny; natka pietruszki, sól, pieprz.

Jaja obrać, przekroić na pół, wyjąć żółtka i przetrzeć je przez sito. Dodać odsączone z oleju sardynki, majonez, musztardę, sok z cytryny, sól i pieprz. Wszystko dokładnie wymieszać. Nappełnić masą połówki jaj, przybrać je natką pietruszki i plasterkami cytryny. Ułożyć na półmisku udekorowanym sałatą.

Ouă umplute cu sardele

6 ouă fierte tari; o conservă mică de sardele în ulei; o lingură de maioneză; o lingură de muștar; o lingură ceapă tocată; jumătate de linguriță suc de lămâie și câteva felii de lămâie; pătrunjel verde, sare, piper.

Se curăță ouăle, se taie în jumătăți, gălbenușurile se dau prin sită. Se adaugă sardelele scurse de ulei, maioneză, muștarul, sucul de lămâie, sare și piper. Se omogenizează bine. Se umplu jumătățile de ou, se ornează cu pătrunjel verde și felii de lămâie. Se așează pe un platou ornat cu frunze de sałată.

Jaja faszerowane wątróbką

5 jaj ugotowanych na twardo; 3 wątróbki drobiowe; 2 cebule; 3 łyżki oleju; łyżeczka maki; łyżeczka posiekanej natki pietruszki; kilka liści salaty; sól, pieprz

Jaja obrać, przekroić wzdłuż na połówki, wyjąć żółtka. Wątróbki opłukać, osuszyć, opruszyć w mące, usmażyć na oleju, wyjąć na talerzyk. Jedną cebulę pokroić w plastry i usmażyć. Drugą pokroić w drobną kostkę. Wątróbkę, 3 żółtka, surową i smażoną cebulkę przełożyć na deskę i drobno posiekać, dodać natkę pietruszki, sól i pieprz. Połówki jajek nappełnić farszem, ułożyć na półmisku udekorowanym sałatą, pozostałe żółtka pokruszyć i posypać nimi jaja.

Ouă umplute cu ficăței

5 ouă fierte tari; 3 ficăței de pasăre; 2 cepe; 3 linguri ulei; o linguriță făină; o linguriță pătrunjel verde tocat; câteva frunze de salată; sare, piper.

Se curăță ouăle, se taie jumătăți în lung, se scot gălbenușurile. Ficăței se spală, se zvântă de apă, se pudrează cu făină, se prăjesc în ulei, se scot pe o farfurioară. O ceapă se taie fideluță și se prăjește. Cealaltă se taie mărunt. Ficăței, 3 gălbenușuri, ceapa crudă și cea prăjită se așează pe un fund și se taie mărunt, se adaugă pătrunjel verde tocat, sare și piper. Se pune umplutura în jumătățile de ou, se așează pe un platou ornat cu sałată, iar gălbenușurile rămase se mărunțesc și se presară peste ouăle din platou.

Kurczak w galarecie

2 piersi kurczaka; marchew, pietruszka; 2 listki laurowe; 4 ziarenka pieprzu; 3 ziarenka ziela angielskiego; 6 łyżeczek żelatyny; trochę groszku konserwowego; natka pietruszki; trochę papryki konserwowej; sok z cytryny; sól, pieprz.

Filety z kurczaka umyć, marchewkę i pietruszkę obrać i opłukać. Mięso i warzywa zalać wodą w rondlu (powinno jej być nieco ponad litr). Dodać pieprz w ziarnach, liście laurowe, ziele angielskie i gotować około 20 minut. Doprawić do smaku solą i pieprzem. Wywar przecedzić (powinno pozostać litr płynu) i rozpuścić w nim żelatynę namoczoną w niewielkiej ilości wody, dodać sok z cytryny. Do ośmiu filiżanek wlać trochę wywaru, wsypać groszek konserwowy i posiekaną natkę pietruszki, odstawić w chłodne miejsce. Gdy galaretka stężeje, włożyć do filiżanek mięso pokrojone w drobne kawałki, plasterki marchewki i pietruszki oraz paprykę. Zalać galaretką i pozostawić do zastygnięcia. Następnie wyłożyć z filiżanek na półmisek wyścielony sałatą.

Pui în aspic

2 buc. piept de pui; morcov, pătrunjel; 2 frunze de dafin; 4 boabe piper; 3 boabe enibahar; 6 lingurițe gelatină; puțină mazăre din conservă; pătrunjel verde; puțin gogoșar (ardei) marinat; suc de lămâie; sare, piper.

Se spală pieptul de pui, morcovul și pătrunjelul se curăță și se clătesc. Carnea și legumele se pun în cratiță și se toarnă apă (puțin mai mult de 1 litru). Se adaugă boabele de piper, enibahar, frunze de dafin și se fierb circa 20 minute. Se potrivește de sare și piper după gust. Zeama obținută se strecoară (ar trebui să rămână 1 litru) și se dizolvă în ea gelatina muiată în prealabil în puțină apă, se adaugă sucul de lămâie. Se toarnă câte puțin din compoziția obținută în opt cești, se pune câte puțină mazăre și pătrunjel verde tocat și se lasă la rece. Când aspicul se încheagă, se așează în cești carnea tăiată în bucăți mici, feliuțe de morcov, gogoșar (ardei) și pătrunjel verde. Se toarnă deasupra restul de aspic și se lasă la încheagat. Apoi se răstoarnă din cești pe un platou cu frunze de salată.

Pasztet domowy

50 dag wieprzowiny; 50 dag wołowiny; 25 dag podgardla; 40 dag wătroyby wieprzowej; 2 duże cebule; 10 dag pieczarek; czerstwa bułka; 4-5 jaj; 5 dag smalcu; kilka ziaren ziela angielskiego, galka muszkatolowa, sól, pieprz, listki laurowe.

Mięso, podgardle, cebulę, listki laurowe oraz ziele angielskie zalać dwoma szklankami wrzątku, przykryć i gotować do miękkości na wolnym ogniu. Wątrobę pokroić w kawałki i włożyć do garnka z mięsem na 15 minut przed końcem gotowania. Wyjąć mięso z garnka i odstawić do wystudzenia, cebulę wyrzucić, a do sosu włożyć bułkę. Pieczarki pokroić i przesmażyć na łyżeczce smalcu. Wystudzone mięso, bułkę

Pateu de casă (ruladă)

500 gr. carne de porc; 500 gr. carne de vită; 250 gr. gușă; 400 gr. ficat de porc; 2 cepe mari; 100 gr. ciuperci (champignon); pâine mai uscată (chiflă); 4-5 ouă; 50 gr. untură; câteva boabe de enibahar, nucșoară, sare, piper, foi de dafin.

Peste carne, gușă, ceapă, foile de dafin, boabele de enibahar se toarnă 2 pahare de apă clocotită, se acoperă și se fierbe la foc mic. Ficatul se taie în bucăți și se pune în oala cu carne cu 15 minute înainte de finalul fierberii. Se scoate carnea din oală și se pune la răcit, se scoate ceapa și în zeamă se pune pâinea la muiat. Ciupercile se taie și se călesc într-o linguriță de untură. Carnea răcită, pâinea stoarsă și ciupercile

i pieczarki przepuścić dwa razy przez maszynkę. Do zmielonej masy wbić jaja, ewentualnie wlać resztę sosu, przyprawić solą i pieprzem, starannie wszystko wymieszać i nałożyć do wysokości blaszek wysmarowanych smalcem. Zapiekać około 40 minut w gorącym piekarniku aż pasztet się zarumieni. Letni pasztet wyjąć z foremek i odstawić w chłodne miejsce.

se dau de două ori prin mașina de tocat. În această compoziție se adaugă ouăle, zeama rămasă, sare și piper după gust, se omogenizează bine se pune în tăvițe unse cu untură – cam l. Se coace circa 40 minute în cuptorul fierbinte până se rumenește. Pateul calduț încă se scoate din tăvițe și se pune la rece.

Schab z sosem cebulowym

1 kg schabu bez kości; 2 duze cebule; 2-3 ząbki czosnku; 100 ml bulionu; 2 łyżki oleju; papryka, oregano, kminek, bazylija; sól, pieprz.

Schab opłukać, natrzeć solą, pieprzem i zmiażdżonym czosnkiem, posypać papryką, oregano, bazylią i kminkiem. Zawinąć w folię aluminiową, włożyć do żaroodpornego naczynia, na dno wlać kilka łyżek wody i piec około 75 minut w piekarniku nagrzanym do 200 stopni. Przyrządzić sos: cebulę drobno posiekać, zrumienić na oleju, następnie dodać 100 ml bulionu i dusić pod przykryciem. Miękką cebulę przetrzeć przez sito, dodać kilka łyżek wody i zagotować. Mięso pokroić w plastry, ułożyć na półmisku, sos podawać osobno.

Cotlet în sos de ceapă

1 kg. cotlet fără os; 2 cepe mari; 2-3 căței de usturoi; 100 ml. supă; 2 linguri ulei; boia, oregano, chimion, busuioc; sare, piper.

Se spală cotletul, se freacă cu sare, piper și usturoi pisat, se presară cu boia, oregano, busuioc și chimion. Se înfășoară în folie de aluminiu, se pune într-un vas rezistent la temperatură ridicată, pe fund se pun câteva linguri de apă și se coace circa 75 minute în cuptorul încins până la 200 grade. Se prepară sosul: ceapa tăiată mărunt se rumenește în ulei, se adaugă 100 ml. supă și se fierbe înăbușit sub capac. Se trece ceapa prin sită, se adaugă câteva linguri de apă și se mai fierbe puțin. Carnea tăiată felii se așează pe un platou, iar sosul se servește separat.

Babka piaskowa

20 dag maki pszennej; 5 dag maki ziemniaczanej; 20 dag cukru; 12 dag masla; 4 jaja; 4 łyżki mleka; łyżeczka proszku do pieczenia; skórkă otarta z pomarańczy i esencja pomarańczowa lub cukier waniliowy; cukier puder do posypania

Masło utrzeć na puch, nadal ucierając dodawać kolejno jaja, cukier, obie maki, zmieszane z proszkiem do pieczenia, mleko, skórkę z pomarańczy a na koniec esencję zapachową. Przełożyć ciasto do formy wysmarowanej tłuszczem. Piec 30-40 minut w średnio nagrzanym piekarniku. Ostudzoną babkę posypać cukrem pudrem.

Pandișpan

200 gr. făină de grâu; 50 gr. amidon; 200 gr. zahăr; 120 gr. unt; 4 ouă; 4 linguri lapte; o linguriță praf de copt; coajă rasă de portocală și esență de portocale sau zahăr vanilat; zahăr pudră pentru presărat.

Se freacă untul spumă adăugând pe rând ouăle, zahărul, făina și amidonul amestecate cu praful de copt, laptele, coaja de portocală, iar la urmă aromele. Se așează aluatul într-o tavă unsă cu grăsime. Se coace 30-40 minute în cuptorul mediu încins. După ce se răcește se pudrează cu zahăr.

Mazurek królewski

35 dag mąki pszennej; 35 dag masła; 12 dag cukru pudru; 12 dag zmielonych migdałów; odrobina skórki z otartej cytryny; 4 żółtka z jaj ugotowanych na twardo, 1 surowe żółtko; aromat waniliowy; szczypta soli; szklanka konfitur; bakalie do dekoracji

Masło utrzeć na puch, dodać przetarte przez sito żółtka i resztę składników. Zagnieść ciasto i zostawić na godzinę w chłodnym miejscu. 2/3 rozwałkować na grubość palca i wyłożyć na blasze wysmarowanej masłem i posypanej mąką. Z pozostałego ciasta utoczyć waleczki grubości ołówka i ułożyć z nich kratkę na cieście. Posmarować rozmaconym żółtkiem i piec w dobrze nagrzanym piekarniku na złoty kolor. Gdy ciasto ostygnie, w kratki nałożyć odsączoną konfiturę i udekorować bakaliami.

Mazurcă regală

350 gr. făină de grâu; 350 gr. unt; 120 gr. zahăr pudră; 120 gr. migdale măcinate; puțină coajă rasă de lămâie; 4 gălbenușuri de ouă fierte tari, 1 gălbenuș crud; esență de vanilie; un praf de sare; un pahar de dulceață; fructe confiate pentru ornare

Se freacă untul spumă, adăugând gălbenușurile fierte date prin sită și restul de ingrediente. Se face un aluat care se lasă o oră la rece. Din 2/3 aluat se întinde o foaie de grosimea unui deget și se așează într-o tavă unsă cu unt și presărată cu făină. Din aluatul rămas se formează verzele de grosimea unui creion și se așează sub formă de pătrățele pe aluatul din tavă. Se unge cu ou și se coace în cuptorul încins până capătă o culoare aurie. După ce se răcește se pune dulceața bine scursă în pătrățele și se ornează cu fructe confiate.

Sernik warszawski

Ciasto:

30 dag mąki; 15 dag masla lub margaryny; 15 dag cukru; 2 żółtka; 2 łyżki kakao; łyżeczka proszku do pieczenia

Masa serowa:

50 dag białego sera; 20 dag cukru pudru; 10 dag masla; 2 żółtka; 4 białka; 2 łyżki mąki ziemniaczanej; rodzynki; usmażona skórka z pomarańcza

Z podanych składników zagnieść ciasto. Podzielić na dwie części. Do jednej dodać kakao, znowu zagnieść i wstawić na dwie godziny do lodówki. Zemleć biały ser. Masło utrzeć z cukrem pudrem na puszystą masę i nadal ucierając dodawać po jednym żółtku, po łyżce sera i mąki ziemniaczanej. Delikatnie wymieszać z posiekaną skórką pomarańczową i pianą z białek. Do formy wysmarowanej tłuszczem i posypanej bułką tartą zetrzeć na tarce połowę jasnego i ciemnego ciasta. Na ciasto wylać masę serową, na wierzch zetrzeć resztę ciasta. Wstawić do średnio nagrzanego piekarnika i piec około godziny, nie otwierać piekarnika w trakcie pieczenia.

Pască varșoviană

Aluatul:

300 gr. făină; 150 gr. unt sau margarină; 150 gr. zahăr; 2 gălbenușuri; 2 linguri cacao; o linguriță praf de copt

Compoziția cu brânză:

500 gr. brânză de vacă; 200 gr. zahăr pudră; 100 gr. unt; 2 gălbenușuri; 4 albușuri; 2 linguri amidon; stafide; coajă de portocală prăjită

Se face aluatul din ingredientele date. Se împarte în două. Una se amestecă cu cacao, se frământă. Se pun amândouă aluaturile pentru două ore în frigider. Se dă brânza prin mașină. Untul se freacă cu zahărul pudră până devine spumos, se adaugă pe rând câte un gălbenuș, câte o lingură de brânză și amidon. Se amestecă ușor cu coaja de portocală și albușurile spumă. Într-o tavă unsă cu grăsime și presărată cu pesmet cernut se dau pe răzătoare jumătate din aluatul deschis și jumătate din cel cu cacao. Se toarnă compoziția cu brânză, iar deasupra se rade restul de aluat. Se pune în cuptorul încins mediu și se coace circa o oră. Nu se deschide cuptorul în timpul coacerii.

Opracowała Iwona Olszewska-Marculeac

Trad. M. Mețec

Wielkanoc w Pojanie Mikuli

Pisząc o Świętach Wielkiejnocy trzeba zacząć od Wielkiego Postu – 40-dniowego okresu, poprzedzającego radosne chwile, upamiętniające Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa. Post to czas pokuty i skupienia, okres nawrócenia, czyli poszukiwania drogi do zmiany w swoim własnym życiu.

W Pojanie Mikuli, tak samo jak w Polsce, Wielki Post zaczyna się w Środę Popielcową. Tego dnia kapłan posypuje popiołem, czyniąc jednocześnie znak krzyża, głowy wiernych. W Pojanie popiół ten pochodzi ze spalonych palm przynoszonych do kościoła w Niedzielę Palmową. Słowa „Pamiętaj, że prochem jesteś i w proch się obrócisz” lub „Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię” mają się stać drogowskazem nie tylko na najbliższe 40 dni, ale na całe życie.

Rozmawiając m.in. z paniami Genowefą Moroșan, Anielą Voloșciuc i Bogusią Drozdek, dowiedziałem się, że w Pojanie Mikuli, w trakcie trwania Wielkiego Postu, dba się nie tylko o sferę duchową, choć to najważniejsze, ale także o właściwe przygotowanie własnych domów i gospodarstw na przyjście zmartwychwstałego Chrystusa. Porządkuje się obejścia, bieli i odnawia ściany w budynkach mieszkalnych. Oczywiście w okresie tym nie urządzają się hucznych zabaw oraz nie je się potraw mięsnych we wszystkie piątki.

Tydzień przed Niedzielą Wielkanocną obchodzona jest Niedziela Palmowa. Podobnie jak było to w Jerozolimie ludzie przynoszą do kościołów palmy, na Bukowinie są to tzw. „kocianki”, zrobione z wierzbowych gałązek (w Polsce mówimy na nie bazie lub kotki). Zwyczajowo ksiądz święci jedną gałązkę, którą później spala się w piecu, w domu. Dym spalającej się gałązki ma chronić dom i domowników przed nieprzewidywanymi wydarzeniami.

W Wielkim Tygodniu w Pojanie Mikuli przygotowuje się wszystkie najważniejsze potrawy, które później znajdują się na wielkanocnym stole. Są to przede wszystkim pascha, makowce, babki oraz baranek z masła. Wielki Piątek to drugi dzień Triduum Paschalnego, upamiętniający śmierć Jezusa na krzyżu. Jest to jedyny dzień w roku, w którym nie odprawia się Mszy Świętej. To dzień zadumy i powagi także na Bukowinie. W kościele w Pojanie Mikuli odbywają się tradycyjne całonocne adoracje przy grobie Chrystusa, gdzie młodzież i dorośli sprawują wartę. W klimacie smutku pojawia się jednak iskierka nadziei. Ksiądz, inaczej niż w czasie Wielkiego Postu, ubrany jest w czerwone szaty liturgiczne, symbolizujące miłość, zwyciężającą śmierć.

W Wielką Sobotę katolicy mieszkańcy Pojany Mikuli udają się do swojego kościoła święcić pokarmy w uroczyste przystrojonych koszyczkach, w których znajdują się m.in. jajka (tyle sztuk, ile osób jest w danej

Paștele în Poiana Micului

Scriind despre Sărbătoarea Paștelui trebuie să începem de la Postul Mare – perioada de 40 de zile care preced clipele de bucurie ce comemorează Învierea lui Isus Cristos. Postul este un timp al penitenței și reflecției, o perioadă a convertirii, adică a căutării căii de schimbare în viața proprie.

În Poiana Micului, ca și în Polonia, Postul Mare începe în Miercurea Cenușii. În această zi, preotul presară cenușă pe capetele credincioșilor făcând, în același timp, semnul crucii. În Poiana, această cenușă provine din ramurile arse aduse la biserică în Duminica Floriilor. Cuvintele „Amintește-ți că pământ ești și în pământ te vei întoarce” sau „Convertiți-vă și credeți în Evanghelie” trebuie să devină un indicator nu doar pentru cele mai apropiate 40 de zile, ci pentru toată viața.

Vorbind, printre alții, cu doamnele Genovefa Moroșan, Aniela Voloșciuc și Bogusia Drozdek am aflat că, în Poiana Micului, în Postul Mare se acordă atenție nu doar sferei spirituale, deși aceasta este cea mai importantă, ci și pregătirii caselor și gospodăriilor pentru venirea lui Cristos cel Înviat. Se face curat în curte, se văruiesc și reînnoiesc pereții locuințelor. Bineînțeles, în această perioadă nu se organizează petreceri zgomotoase și nu se mănâncă, în zilele de vineri, carne.

Cu o săptămână înainte de Duminica Paștelui se sărbătorește Floriile. La fel cum a fost în Ierusalim, oamenii aduc la biserică ramuri de salcie, în Bucovina sunt numite „kocianki” (în Polonia le spunem „bazie” sau „kotki”). De obicei, preotul sfințește o ramură care apoi este arsă în sobă, acasă. Fumul ramurii arse va ocroti casa și pe locuitorii ei de întâmplări neprevăzute.

În Săptămâna Mare, în Poiana Micului se pregătesc toate mâncărurile mai importante care, apoi, se vor afla pe Masa de Paște. Acestea sunt, mai ales, pasca, prăjiturile cu mac, cozonacii precum și un miel din unt. Vinerea Mare e a doua zi a Triduum-ului Pascal care evocă moartea lui Isus pe cruce. Este singura zi din an în care nu se oficiază Sf. Liturghie. Este ziua meditației și gravității și în Bucovina. În biserică din Poiana Micului, tradițional, întreaga noapte are loc adorația la mormântul lui Cristos unde tinerii și adulții stau de veghe. În climatul de tristețe apare totuși scânteia speranței. Preotul, spre deosebire de restul Postului Mare, este înveșmântat în roșu ceea ce simbolizează iubirea care învinge moartea.

În Sâmbăta Mare locuitorii catolici din Poiana Micului merg la biserică pentru a sfinți bucatele în coșulețe frumos împodobite în care se află, printre altele, ouă (atâtea bucăți câte persoane sunt în familia

rodzinie), szynka, pascha, chrzan, a także maślany baranek. Najważniejszym momentem tego dnia jest Wigilia Paschalna, obchodzona po zapadnięciu zmroku najczęściej około godziny 23.00. Oficjalnie nie jest to już część Wielkiej Soboty. Jej liturgia należy do Niedzieli Zmartwychwstania. Msza zaczyna się od poświęcenia ognia, a także zapalenia paschału. Obowiązkiem stało się już odśpiewanie pieśni „Wesoły dzień nam dziś nastał”. W niedzielę rano rodziny zasiadają do uroczystego śniadania. Jedno jajko, pochodzące z koszyczka, dzieli się pomiędzy wszystkich domowników, wypowiadając słowa: Chrystus Zmartwychwstał. Poniedziałek Wielkanocny nazywany jest w Polsce lanym, bądź śmigusem dyngusem. W Pojanie chłopcy chodzą „po śmierguście” do domów dziewczyn, gdzie smagają je uplecionymi z gałązek małymi bacikami. Czasami również psikają je perfumami, co wydaje się być przyjemniejsze. We wtorek zaś to dziewczyny odwiedzają chłopców, rewanzując się, oblewając ich wodą.

Okres wielkanocny to czas niezwykle ważnych wydarzeń w życiu każdego chrześcijanina. Bogactwo duchowe pochodzi zarówno z obrzędów religijnych, jak i tradycji ludowych. Zachowanie jednych i drugich jest kluczowe dla każdej społeczności. Mieszkańcy Pojany Mikuli wydają się być o tym przekonani.

Marcin Wójcik

respectivă), șuncă, pască, hrean precum și mielul din unt. Cel mai important moment al acestei zile este Ajunul Pascal sărbătorit după căderea serii, cel mai frecvent în jurul orei 23.00. Oficial acesta nu mai este o parte a Sâmbetei Mari. Liturghia ei ține de Duminică Învierii. Ea începe cu sfințirea focului și aprinderea lumânării pascale. A devenit obligatoriu cântecul „A sosit ziua bucuriei”. Duminică dimineața, familia se așează la masă. Un ou din coșuleț se împarte între toți cei ai casei care rostesc cuvintele: Cristos a Înviat. Lunea Paștelui este numită în Polonia lany sau śmigus-dyngus. În Poiana, băieții merg pe la casele fetelor pe care le lovesc cu ramurile împletite. Uneori le stropesc cu parfum, lucru ce pare mai plăcut. Iar marțea fetele merg la băieți, revanșându-se îi udă cu apă.

Perioada Paștelui este un timp al unor evenimente importante în viața fiecărui creștin. Bogăția spirituală provine atât din ritualurile religioase, cât și din tradițiile populare. Păstrarea ambelor este crucială pentru fiecare comunitate. Locuitorii Poienii Micului se pare că sunt convinși de aceasta.

Trad. St. Iachimovschi

Kronika bukowińskich Polaków 1912 Cronica polonezilor bucovineni

Marzec

03.01. – Czerniowce: Nauczyciel szkół miejskich Rudolf Janiszewski zaczął prowadzić koncesjonowany przez Radę Szkolną Krajową czteromiesięczny kurs przygotowawczy z języka polskiego, niemieckiego i matematyki dla kandydatów do realnego Gimnazjum Polskiego. W lokalu klasy IV B Szkoły Ludowej przy ul. Siedmiogrodzkiej natomiast początek codziennych zajęć ze wszystkich przedmiotów na kursie przygotowawczym do egzaminów wstępnych do pierwszych klas szkół średnich. Do 15 marca 1912 r. zapisy przyjmował kierownik kursu Antoni Zarzymski, nauczyciel tejże szkoły.

03.02. – Czerniowce: Ks. inf. Józef Schmid udał się do Krakowa, aby następnego dnia wziąć udział w uroczystym ingresie ks. bpa Adama Sapiehy.

03.<03. – Czerniowce: Na zgromadzeniu polskich towarzystw, zwołanym przez miejscowe „Ognisko”, ustalono 24 marca jako termin uroczystych obchodów jubileuszowych ku czci Zygmunta Krasińskiego. W programie uroczystości przewidziano nabożeństwo z okolicznościowym kazaniem w ormiańskokatolickim kościele parafialnym oraz poranek (odczyt o Krasińskim, deklamacje, występ chóru „Ogniska”) w Domu Polskim.

03.03. – Radowce, Czytelnia Polska: Uroczyste obchodzono setną rocznicę urodzin Zygmunta Krasińskiego.

Martie

03.01. – Cernăuți: Profesorul școlilor orășenești Rudolf Janiszewski a început să conducă cursul concesionat de Consiliul Școlar Național, curs pregătit de limba polonă, germană și matematică pentru candidații pentru Gimnaziul Real Polonez. În localul cl. a IV-a B a Școlii Populare de pe str. Siedmiogrodzka au început lecțiile la toate obiectele cursului pregătit pentru admiterea în primele clase ale școlilor medii. Până la 15 martie 1912, înscrierile s-au făcut la conducătorul cursului Antoni Zarzymski, profesor la aceeași școală.

03.02. – Cernăuți: Pr. infulat Józef Schmid a plecat la Cracovia pentru a lua parte, a doua zi, la festivitatea de numire în funcție a pr. episcop Adam Sapieha.

03.<03. – Cernăuți: La adunarea organizațiilor poloneze convocată de Societatea „Ognisko” din localitate, s-a stabilit data de 24 martie ca termen pentru sărbătorirea jubileului lui Zygmunt Krasiński. În programul festivității era prevăzută o slujbă religioasă cu predică ocazională în biserica parohială armeano-catolică precum și un matineu (referat despre Krasiński, recitări, evoluția corului „Ognisko”) la Casa Polonă.

03.03. – Rădăuți, Societatea de Lectură: S-a sărbătorit festiv centenarul nașterii lui Zygmunt Krasiński.

Na obchód złożyło się przemówienie prezesa ks. Jana Pawła Wieckiego o znaczeniu obchodów narodowych, referat ks. Władysława Żaka o trzecim wieszcu narodowym, deklamacje, występ chóru mieszanego pod dyktando wice sekretarza Kajetana Kajetanowicza i solistki Walerii Schreinerówny.

03.04.-09. – **Czerniowce**, kaplica OO. Jezuitów: Pod przewodnictwem ks. Zakrzewskiego odbywały się rekolekcje polskie dla panów.

03.<07. – **Czerniowce**: Dla Gimnazjum Polskiego właściciel kopalni węgla w Dżurówie Michał Lityński ofiarował wagon węgla, a Tytus Czerkawski – tablicę z rycinami królów polskich w pięknych ramach.

03.10. – **Czerniowce**, sala biblioteczna Domu Polskiego: Odbyło się zwyczajne walne zgromadzenie członków Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. Wysłuchano sprawozdań z rocznej działalności, wybrano prezesa (ponownie Wojciech Wejdelek) i wiceprezesa (Kazimierz Tokarski), dziesięciu członków wydziału, dwóch członków, jednego zastępcę komisji rewizyjnej oraz dwóch delegatów do związku.

03.<14. – **Kocmań**: Miejscowi Polacy zwrócili się o składki na spłatę należności 1800 k za nabyty po niższej cenie grunt (11 prażyn pod budowę Domu Polskiego) od byłego prezesa Czytelni Polskiej Łukasza Borowicza. Datki należało przesyłać prezesowi komitetu budowy Domu Polskiego Feliksowi Passakasowi w Witelówce, poczta Łaskówka.

03.17. – **Czerniowce**: W 22. numerze „Gazety Polskiej” w imieniu czerniowieckiego Koła TSL sekretarz Rudolf Janiszewski i prezes dr Stanisław Kwiatkowski wezwali wszystkie bukowińskie Czytelnie do urządzenia uroczystych obchodów stulecia urodzin Zygmunta Krasińskiego, w miarę możliwości w kwietniu.

03.17. – **Czerniowce**, mała sala Domu Polskiego: Adwokat z Zastawnej dr Leon Goldfarb wygłosił odczyt „Mickiewicz jako socjolog”.

03.19. – **Czerniowce**, sala Domu Polskiego: Na posiedzeniu wydziału TBPICP, prowadzonego przez dr. Stanisława Kwiatkowskiego, podjęto szereg decyzji, m.in. wynajęto salę Kinoteatrowi Ludowemu na pół roku. Z funkcji członków wydziału ustąpili: Kazimierz Niewiadomski i Michał Warteresiewicz.

03.19. – **Czerniowce**, lokal własny Bukowińskiego Polskiego Towarzystwa Zaliczkowego i Oszczędności: Odbyło się XIV. zwyczajne walne zgromadzenie członków tegoż towarzystwa. Z ustępujących członków rady nadzorczej ponownie wybrani zostali dr Stanisław Kwiatkowski i Michał Gorecki, natomiast nowo wybrani zostali Jan Krzanowski i dr Kajetan Stefanowicz.

03.20. – **Radowce**: Prezydent Bukowiny dr Rudolf hr. Meranu zwiedził stadninę wojskową i złożył wizytę miejscowemu burmistrzowi, radcy Kazimierzowi Żukowskiemu.

03.<21. – **Kaczyka**: Kaczycka Rada Gminna nadała obywatelstwo honorowe wizytatorowi Zgromadzenia Księży Misjonarzy w Krakowie ks. Kasprowi Słomińskiemu i superiorowi w Kaczyce ks. Wojciechowi Grabowskiemu.

Festivitatea a cuprins cuvântarea președintelui pr. Jan Paweł Wiecki despre importanța sărbătorilor naționale, referatul pr. Władysław Żak despre cel de al treilea bard național, recitări, evoluția corului mixt condus de secretarul adjunct Kajetan Kajetanowicz și a solistei Waleria Schreinerówna.

03.04-09. – **Cernăuți**, capela Iezuiților: S-au desfășurat recolecțiile poloneze pentru domni oficiate de pr. Zakrzewski.

03.<07. – **Cernăuți**: Pentru Gimnaziul Polonez proprietarul minei de cărbune din Dżurów Michał Lityński a donat un vagon de cărbune, iar Tytus Czerkawski un panou cu reproduceri ale regilor polonezi frumos înrămate.

03.10. – **Cernăuți**, sala bibliotecii Casei Polone: S-a desfășurat adunarea generală ordinară a membrilor Asociației de Gimnastică „Sokół”. S-au audiat dările de seamă despre activitatea pe un an, au fost realeși președintele Wojciech Wejdelek și vicepreședintele Kazimierz Tokarski, iar aleși au fost zece membri ai conducerii, doi membri, un adjunct al comisiei de revizie precum și doi delegați pentru uniune.

03.<14. – **Cozmeni**: Polonezii din localitate s-au adresat fostului președinte al Societății de Lectură Łukasza Borowicz în problema cotizației de 1800 c. pentru terenul achiziționat cu un preț scăzut (11 prăjini pentru construcția Casei Polone). Donațiile trebuiau trimise președintelui comitetului construcției Casei Polone Feliks Passakas din Viteleuca, poșta Lașucva.

03.17. – **Cernăuți**: În nr. 22 al „Gazetei Polone”, în numele Cercului S.Ș.P. din Cernăuți, secretarul Rudolf Janiszewski și președintele dr. Stanisław Kwiatkowski au apelat la toate Societățile de Lectură din Bucovina ca să organizeze sărbătorirea centenarului nașterii lui Zygmunt Krasiński, în măsura posibilităților, în luna aprilie.

03.17. – **Cernăuți**, sala mică a Casei Polone: Avocatul dr. Leon Goldfarb din Zastavna a susținut referatul „Mickiewicz ca sociolog”.

03.19. – **Cernăuți**, sala Casei Polone: La ședința conducerii APAF și de L. condusă de dr. Stanisław Kwiatkowski s-au luat o serie de decizii, printre altele s-a închiriat sala Cinematografului Popular pentru o jumătate de an. Au renunțat la funcția de membri ai conducerii: Kazimierz Niewiadomski și Michał Warteresiewicz.

03.19. – **Cernăuți**, localul propriu al Societății Polone de Împrumut și Economii din Bucovina: A avut loc cea de a XIV-a adunare generală ordinară a membrilor acestei societăți. Dintre vechii membri ai consiliului de administrație au fost realeși dr. Stanisław Kwiatkowski și Michał Gorecki, iar nou aleși au fost Jan Krzanowski și dr. Kajetan Stefanowicz.

03.20. – **Rădăuți**: Președintele Bucovinei contele dr. Rudolf Meranu a vizitat herghelia armatei și pe primarul din localitate, consilierul Kazimierz Żukowski.

03.<21. – **Cacica**: Consiliul Comunal Cacica a acordat titlul de cetățean de onoare inspectorului Congregației a Misionarilor din Cracovia – pr. Kasper Słomiński și superiorului din Cacica – pr. Wojciech Grabowski.

03.23. – Czerniowce, Towarzystwo Muzyczne: Odbyło się walne zgromadzenie członków Towarzystwa, na którego czele od bardzo wielu lat stał dr Bazyli Duzinkiewicz.

03.23. – Kraków: Zmarł emerytowany sekretarz fabryki tytoniu i cygar, poeta i tłumacz, pisujący pod pseudonimem Zygmunt Ludomir, autor wielu artykułów prasowych i współpracownik czerniowieckiej „Gazety Polskiej” Zygmunt Kozłowski. Pogrzeb odbył się 25 marca.

03.24. – Czerniowce: Staraniem Towarzystwa Akademików Polskich „Ognisko” uroczyste obchodzono setną rocznicę urodzin Zygmunta Krasińskiego. Na program obchodu złożyły się: msza św. z okolicznościowym kazaniem, odczyt o Krasińskim, występ chóru „Ogniska”, deklamacje utworów Krasińskiego.

03.24. – Czerniowce, lokal „Gwiazdy”: Odbyło się walne zgromadzenie członków Stowarzyszenia Rękodzielników Polskich „Gwiazda”, na którym uzupełniono skład wydziału i komisji kontrolującej.

03.26. – Czerniowce: Rada Szkolna Krajowa wyraziła pochwalne uznanie Zofii Młodnickiej, nauczycielce w Serecie, za gorliwą działalność.

03.27. – Horodenka: Zmarł miejscowy ormiańskokatolicki proboszcz ks. Piotr Mojżeszowicz. Pogrzeb odbył się 29 marca.

03.<31. – Czerniowce: Wydział Towarzystwa Bursy Polskiej im. A. Mickiewicza zachęcał członków, aby nabywali towary u Pamuły & Grecul przy ul. Pańskiej 12, gdyż 5% cen trafi na konto Towarzystwa.

03.<31. – Czerniowce, Dom Polski: Sekcja dobroczynności TBPiCP uchwaliła urządzić corocznym zwyczajem rozdawanie pieczywa i wędlin dla kilkudziesięciu rodzin znajdujących się pod jej stałą opieką.

dr Jan Bujak – Kraków

03.23. – Cernăuți, Societatea Muzicală: A avut loc adunarea generală a membrilor Societății, în fruntea căreia se află, de mai mulți ani, dr. Bazyli Duzinkiewicz.

03.23. – Cracovia: A decedat secretarul pensionat al fabricii de tutun și trabucuri, poet și traducător semnat cu pseudonimul Zygmunt Ludomir, autor al multor articole apărute în presă, colaborator al „Gazetei Polone” din Cernăuți – Zygmunt Kozłowski. Înmormântarea a avut loc în ziua de 25 martie.

03.24. – Cernăuți: Prin strădania Societății Universitarilor Polonezi „Ognisko” a fost sărbătorit festiv centenarul nașterii lui Zygmunt Krasiński. Programul a cuprins: Sf. Liturghie cu predică ocazională, referat despre Krasiński, evoluția corului Societății „Ognisko”, recitări din creațiile lui Krasiński.

03.24. – Cernăuți, localul Asociației „Gwiazda”: A avut loc adunarea generală a membrilor Asociației Meșteșugarilor Polonezi „Gwiazda” la care s-a completat alcătuirea conducerii și a comisiei de control.

03.26. – Cernăuți: Consiliul Școlar Național a recunoscut meritele Zofiei Młodnicka, învățătoare în Siret, pentru activitatea plină de zel.

03.27. – Horodenca: A decedat parohul armeanocatholic din localitate – pr. Piotr Mojżeszowicz. Înmormântarea a avut loc în ziua de 29 martie.

03.<31. – Cernăuți: Conducerea Asociației Internatului Polonez „A. Mickiewicz” a îndemnat membrii să procure mărfuri de la Pamuła & Grecul de pe str. Pańska 12, căci 5% din prețuri vor intra în contul Asociației.

03.31. – Cernăuți, Casa Polonă: Secția caritativă a APAP și de L. a decis să organizeze anual împărțirea de pâini și mezeluri câtorva zeci de familii aflate în permanenta ei grijă.

Trad. St. Iachimovschi

Król Maciuś Pierwszy w Moarze

„Nie ma dzieci – są ludzie”. Pod tym hasłem promowany jest Rok Janusza Korczaka, którego obchody przyczyniają się nie tylko do popularyzacji twórczości znanego pisarza, wywołują również publiczne debaty na temat kondycji dziecka we współczesnym świecie, jego praw. Istnieje także wiele inicjatyw skierowanych do samych dzieci. Organizowane są liczne plastyczne i literackie konkursy, które przypominają najmłodszym postać niezwykle lekarza, a także losy bohaterów jego powieści.

W marcu uczniowie Szkoły Podstawowej w Moarze uczestniczyli w konkursie związanym z jedną z najsłynniejszych książek Korczaka „Król Maciuś Pierwszy”. Dzieci biorące udział w plastycznych zmaganiach: „O małym chłopcu, który został królem... Król Maciuś Pierwszy i jego przygody”, najpierw poznały najważniejsze informacje o życiu pisarza, a później przeniosły

Regele Maciuś Întâi la Moara

„Nu sunt copii – sunt oameni”. Sub această deviză este promovată Anul lui Janusz Korczak a cărui sărbătorire contribuie nu doar la popularizarea creației cunoscutului scriitor, ci dă naștere și la dezbateri publice pe tema condiției copilului în lumea contemporană, a drepțurilor lui. Există, de asemenea, multe inițiative adresate copiilor înșiși. Sunt organizate numeroase concursuri de artă plastică și literare care amintesc celor mai tineri figura unui medic neobișnuit, dar și destinele eroilor romanelor lui.

În luna martie, elevii Școlii Generale din Moara au luat parte la concursul legat de una din cele mai cunoscute cărți ale lui Korczak „Regele Maciuś Întâi”. Copiii, care au participat la concursul de artă plastică: „Despre băiatul care a devenit rege... Regele Maciuś Întâi și aventurile lui”, au cunoscut mai întâi cele mai importante informații

się w bajkowy świat Maciusia – najbardziej znanego bohatera książek Janusza Korczaka. Zadaniem uczestników było przygotowanie dowolną techniką pracy plastycznej na temat wybranej przygody małego króla. Rywalizowali ze sobą uczniowie klas drugich, trzecich, czwartych oraz jeden dzielny przedszkolak. Po trzech tygodniach dostarczania prac konkursowych, jurorki stanęły przed trudnym zadaniem wybrania zwycięzców. Panie: Silvia Atodiresei, Mihaela Blaga oraz nauczycielka języka polskiego oceniały rysunki pod kątem ciekawego ujęcia tematu, samodzielności i estetyki wykonania oraz innych walorów plastycznych. 10 marca uczestnicy zebraли się w szkole i wysłuchali werdyktu jury. Wyróżnienia otrzymali: Alexandra Ştromer, Diana Ieremie, Alex-Cosmin Creţu i Ionuţ Gavrilovici. Trzecie miejsce zajął Roberto-Eduard Rusu, który w swojej pracy przedstawił królestwo króla Maciusia. Drugą nagrodę otrzymała Gabriela-Eliza Ieremie, prezentująca wielki zamek bajkowego władcy. Zwyciężyła natomiast Denisa-Claudia Gavrilovici, która narysowała Maciusia w momencie obejmowania tronu.

Należy podkreślić, że dzieci poznały doskonale przygody małego Maciusia, bardzo przeżywały jego ciekawe losy: smuciły się, kiedy umierał stary król, denerwowały, gdy generał walczył o obalenie nowego władcy, cieszyły z wizyty na bezludnej wyspie. Prace konkursowe są nie tylko przedstawieniem wybranej przygody króla. Oddają przede wszystkim emocje uczestników, jakie towarzyszyły im podczas poznawania bajkowego świata Korczaka. Wybrane prace zostaną wysłane do Krakowa na XII Międzynarodowy Konkurs Plastyczny.

Małgorzata Kula

despre viaţa scriitorului, apoi au pătruns în lumea de basm a lui Maciuş – cel mai cunoscut erou al cărţilor lui Janusz Korczak. Sarcina participanţilor a fost să pregătească, într-o tehnică la alegere, o lucrare plastică pe tema unei aventuri a micului rege. S-au întrecut elevii claselor a II-a, a III-a, a IV-a şi un preşcolar îndrăzneţ. După trei săptămâni în care au fost depuse lucrările, membrele juriului au avut o sarcină dificilă – cea de a alege câştigătorii. Doamnele: Silvia Atodiresei, Mihaela Blaga şi profesoara de limba polonă au apreciat desenele sub aspectul abordării interesante a temei, originalităţii şi esteticii execuţiei precum şi altor elemente plastice. În ziua de 10 martie, participanţii s-au adunat la şcoală şi au ascultat verdictul juriului. Au primit menţiuni: Alexandra Ştromer, Diana Ieremie, Alex-Cosmin Creţu şi Ionuţ Gavrilovici. Locul III l-a ocupat Roberto-Eduard Rusu care, în lucrarea sa, a prezentat regatul lui Maciuş. Premiul II l-a obţinut Gabriela-Eliza Ieremie care a prezentat marele castel al eroului basmului. A câştigat Denisa-Claudia Gavrilovici care l-a desenat pe Maciuş în momentul urcării pe tron.

Trebuie de subliniat că participanţii au cunoscut foarte bine aventurile micului Maciuş, s-au emoţionat de soarta lui deosebită: s-au întristat la moartea bătrânului rege, s-au supărat când generalul a luptat să îl dea jos pe noul conducător, s-au bucurat de vizita pe insula pustie. Lucrările de concurs nu sunt doar o reprezentare a aventurii regelui alese de participanţi. Ele redau, îndeosebi, emoţiile lor pe parcursul cunoaşterii lumii de basm a lui Korczak. Lucrările alese vor fi trimise la Cracovia, la cel de al XII-lea Concurs Internaţional de Artă Plastică.

Trad. St. Iachimovschi

Polonezii din România, aşteptaţi la Jocurile Mondiale de Iarnă ale polonezilor din diasporă

Comunitatea poloneză din România este aşteptată în marea familie a polonezilor din diasporă. Un bun prilej pentru această întâlnire ar fi Jocurile Mondiale de Iarnă care se desfăşoară anual în Beskizi, munţi situaţi în sudul Poloniei. La ediţia din acest an, a X-a au fost prezenţi 600 de reprezentanţi ai diasporei poloneze, veniţi din 23 de ţări ale lumii, din Australia până în Canada. Concursul s-a desfăşurat timp de o săptămână în cinci localităţi: Szczyrk, Wisła, Tychy, Cieszyn şi Bielsko-Biała şi a cuprins zece discipline din sporturile de iarnă. La festivităţile de deschidere din acest an, care au avut loc în incinta Palatului Sporturilor din Bielsko-Biała, a participat şi preşedintele Uniunii Polonezilor din România, deputatul Ghervazen Longher. Acesta s-a arătat impresionat de modul de organizare a Jocurilor Mondiale de Iarnă ale

Polacy z Rumunii oczekiwani na Światowych Zimowych Igrzyskach Polonijnych

Spółeczność polska z Rumunii oczekiwana jest w wielkiej rodzinie światowej Polonii. Dobrą okazją do tego spotkania byłyby Światowe Zimowe Igrzyska Polonijne, które odbywają się każdego roku w Beskidach na południu Polski. W tegorocznej dziesiątej edycji wzięło udział 600 przedstawicieli Polonii przybyłych z 23 krajów, od Australii po Kanadę. Zawody trwały przez tydzień i odbywały się w pięciu miejscowościach: Szczyrk, Wisła, Tychy, Cieszyn i Bielsko-Biała, obejmując dziesięć zimowych dyscyplin sportowych. W uroczystościach otwarcia, które w tym roku miały miejsce przed Pałacem Sportów w Bielsku-Białej, wziął udział także prezes Związku Polaków w Rumunii, poseł Gerwazy Longher. Był pod wrażeniem sposobu organizacji Światowych Zimowych Igrzysk Polonijnych i jest przekonany, że

Uroczystość otwarcia Światowych Zimowych Igrzyskach Polonijnych

polonezilor din diasporă și este convins că la viitoarele ediții vor participa și polonezi din România, măcar la unele discipline sportive din concurs.

Ediția din acest an a debutat cu o slujbă religioasă la biserica din Szczyrk, pentru ca mai apoi, seara să fie organizată ceremonia oficială de deschidere a Jocurilor Mondiale de Iarnă. Pe patinoarul din incinta Palatului Sporturilor din Bielsko-Biała au defilat delegațiile polonezilor din cele 23 de țări participante, iar timp de aproximativ două ore s-a derulat un spectacol de muzică și momente artistice pe gheață. Au evoluat Halina Młynkowa și formația Pieczarki. Oficialitățile locale și reprezentanții Senatului Poloniei prezenți la eveniment, au adresat urări de bun venit participanților și le-au dorit succes în competiție, iar arbitrii judecători au jurat în fața tuturor că vor da dovadă de imparțialitate.

Jocurile de iarnă ale polonezilor din diasporă au debutat în 1986, când primele întreceri au avut loc în Zakopanem, o stațiune din Munții Tatra, iar după 2000 s-au derulat din doi în doi ani.

Evenimentul a fost transmis în direct de TVP Polonia, putând fi vizionat în întreaga lume.

*Text și foto:
Sandrinio Neagu*

w przyszłych edycjach wezmą udział także Polacy z Rumunii, przynajmniej w niektórych dyscyplinach sportowych.

Tegoroczna edycja rozpoczęła się Mszą św. w kościele w Szczyрку, a wieczorem nastąpiła oficjalna ceremonia otwarcia Światowych Zimowych Igrzysk. Na lodowisku przed Pałacem Sportów w Bielsku-Białej przedefilowały polskie delegacje z 23 uczestniczących krajów i prawie dwie godziny trwało widowisko muzyczne i pokazy na lodzie. Wystąpiła Halina Młynkowa i zespół Pieczarki. Obecne na imprezie władze lokalne oraz przedstawiciele Senatu powitali uczestników i życzyli im sukcesów w zawodach, natomiast sędziowie sportowi złożyli w obecności wszystkich przysięgę, zapewniając o bezstronności.

Polonijne igrzyska zimowe debutowały w 1986 r., kiedy to pierwsze zawody miały miejsce w Zakopanem, w Tatrach, a po 2000 r. odbywały się co dwa lata.

Wydarzenie było bezpośrednio transmitowane przez TVP Polonia i mogło być oglądane na całym świecie.

Thum. B. Breabăn

Przewodniczący Związku Polaków w Rumunii – Gerwazy Longher podczas otwarcia igrzysk

Olimpiada języka polskiego Olimpiada de limba polonă

W sobotę 17 marca odbył się w Gura Humorului wojewódzki etap Olimpiady Polonistycznej. Brali w niej udział ci uczniowie, którzy wcześniej pomyślnie przeszli etap szkolny. W sumie było to 33 uczniów. Punktualnie o godzinie 9.00 uczestnicy weszli do sal, zajmując przydzielone im miejsca. Uczniowie zostali podzieleni na 3 grupy wiekowe. Licealiści z Gura Humorului i Suczawy z klas IX-X i XI-XII oraz reprezentanci Pojany Mikuli i Nowego Sołoncea ze szkół podstawowych z klas VII i VIII. W zależności od grupy, trzeba było odpowiedzieć na 7 do 12 pytań z gramatyki, rozumienia tekstu pisanego oraz napisać wypracowanie na jeden z dwóch możliwych do wyboru tematów. Na rozwiązanie wszystkich zadań uczniowie mieli dwie godziny zegarowe.

Wśród licealistów pierwsze miejsce zajęła Agatha Marculeac, otrzymując 9,07 pkt. Drugie miejsce zajął Stefan Longher z wynikiem 8,85 pkt, trzecie miejsce przypadło ex aequo Anie Petrovski oraz Monice Revai. Obie uzyskały 8,82 pkt. W grupie szkół podstawowych najwyższy wynik i pierwsze miejsce zdobyła Monika Balak – 9,10 pkt. Drugie miejsce zajęła Tereza Kozminciuk – 8,85 pkt, trzecie zaś Bernadeta Balac – 8,80 pkt. Wszystkim uczestnikom gratulujemy wyników oraz wytrwałości i motywacji do zdobywania wiedzy. Życzymy dalszych sukcesów i wiary w siebie i własne możliwości.

Marcin Wójcik

Sâmbătă, 17 martie a avut loc la Gura Humorului etapa județeană a Olimpiadei de limba polonă. La ea au luat parte acei elevi care au trecut cu succes de faza pe școală. În total au fost 33 de participanți. Exact la ora 9, participanții au intrat în săli ocupând locurile fixate. Elevii au fost împărțiți în 3 grupe de vârstă. Liceenii claselor IX-X și XI-XII din Gura Humorului și Suceava precum și reprezentanții claselor VII și VIII de la școlile generale din Poiana Micului și Solonețu Nou. În funcție de grupă, trebuiau să răspundă la 7 până la 12 întrebări de gramatică, să înțeleagă un text scris și să scrie pe marginea uneia din cele două teme la alegere. Pentru rezolvarea tuturor sarcinilor elevii au avut la dispoziție exact două ore.

Din rândul elevilor de liceu, locul întâi l-a ocupat Agatha Marculeac cu 9,07 puncte. Locul II l-a ocupat Stefan Longher cu 8,85 puncte, iar locul III a revenit ex aequo Anei Petrovski și Monicăi Revai. Amândouă au obținut 8,82 puncte. La grupa școlilor generale cel mai bun rezultat și locul întâi a fost obținut de Monika Balak – 9,10 puncte. Locul doi a fost ocupat de Tereza Kozminciuk – 8,85 puncte, iar locul trei de Bernadeta Balac – 8,80 puncte. Felicitări tuturor participanților pentru rezultate, perseverență și motivare în dobândirea cunoștințelor. Le dorim noi succese și încredere în sine și propriile posibilități.

Trad. St. Iachimovschi

Polonus

tel/fax: 0040 (230) 520355

www.dompolski.ro

redactia_polonus@yahoo.com

ISSN 1223-4192

Redaktor naczelny: *Stanisława Jakimowska*

Redagowany przez/Redactat de:

Kazimierz Longier (KL)

– redaktor techniczny

Barbara Breabăn

Elżbieta Wieruszewska-Calistru

Iwona Olszewska-Marculeac

*Pismo wydane dzięki pomocy
Departamentu Relacji*

Międzyetnicznych.

Revistă editată cu sprijinul

Departamentului pentru

Relații Interetnice.

Tipografia:

**Zadanie realizowane w ramach zlecenia przez Kancelarię Senatu
zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2012 r.
dzięki pomocy Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”**

Zdjęcia na okładkach; przód – C. Brădățan ; tył – KL

Turneul de fotbal

Cum fotbalul poate fi practicat atât ca sport de performanță cât și ca joc pentru recreere, îmbunătățind condiția fizică, flexibilitatea și lucrul în echipă, odată cu venirea primăverii, Uniunea Polonezilor din România împreună cu Ambasada Republicii Polone la București a organizat sâmbătă, 24 Martie, turneul de fotbal, care s-a desfășurat conform calendarului Clubului Olimpic „Bucovina”. Acțiunea se înscrie în atenția pe care o acordă Uniunea Polonezilor din România copiilor și tinerilor aparținând minorității polone, educării și formării lor în spiritul celor mai înalte valori.

În dimineața zilei de sâmbătă, 24 martie, la ora 10.00 ne-am adunat cu toții la noua sală de sport din Păltinoasa, pentru a juca fotbal și a desemna și premia cea mai bună echipă. Au participat peste 70 de copii, elevi ai școlilor din Solonețu Nou, Cacica, Pleșa, Moara, Păltinoasa și Poiana Micului.

Și cum fiecare meci de fotbal trebuie să respecte regulile acestui sport și cele 9 meciuri s-au jucat conform regulilor internaționale, iar de acest lucru au avut grijă arbitrii, care au avut întreaga autoritate de a pune în aplicare legile jocului.

După cele 9 meciuri am avut și rezultatele mult așteptate. Pe locul I s-a clasat echipa școlii din Cacica, pe locul II echipa școlii din Păltinoasa, iar pe locul al III –lea echipa școlii din Solonețu Nou. Diplome de participare au obținut elevii de la școlile din Moara și Pleșa.

Deputatul Ghervazen Longher a înmânat cupele, diplomele, mingile, câte un tricou și câte un rucsac echipelor de pe primele trei locuri. De asemenea, și celelalte echipe au fost premiate cu mingi, tricouri, rucsaci și diplome de participare. Domnul deputat a felicitat toate echipele participante și i-a îndemnat pe jucători să se pregătească pentru următoarea ediție a concursului.

Turniej piłki nożnej

Ponieważ futbol może być uprawiany, zarówno jako sport wyczynowy i gra rekreacyjna, poprawiając kondycję fizyczną, elastyczność i pracę w grupie, wraz z przyjściem wiosny Związek Polaków w Rumunii wraz z Ambasadą RP w Bukareszcie zorganizował w sobotę 24 marca turniej piłki nożnej, który odbył się zgodnie z kalendarzem Klubu Olimpijczyka „Bukowina”. Akcja jest realizacją programu Związku Polaków w Rumunii, który poświęca swoją uwagę dzieciom i młodzieży należącej do mniejszości polskiej, ich wychowaniu i uformowaniu w duchu najwyższych wartości.

W sobotę rano, 24 marca o godzinie 10.00 zebraliśmy się wszyscy w nowej sali sportowej w Păltinoasie, aby zagrać w piłkę nożną oraz wyłonić i nagrodzić najlepszą drużynę. Uczestniczyło ponad 70 dzieci, uczniów ze szkół z Nowego Sołońca, Kaczyki, Pleszy, Moary, Păltinoasy i Pojany Mikuli.

I jak każdy mecz piłki nożnej musi przestrzegać reguł tego sportu, tak i tych 9 meczów zagrano zgodnie z międzynarodowymi regułami, a oceną zajęli się sędziowie, którzy zostali upoważnieni do zastosowania przepisów gry.

Po 9 meczach mieliśmy i długo oczekiwane wyniki. Na pierwszym miejscu uplasowała się drużyna szkoły z Kaczyki, drugie miejsce zajęła drużyna z Păltinoasy, a trzecie z Nowego Sołońca. Dyplomy uczestnictwa otrzymali uczniowie ze szkół z Moary i Pleszy.

Poseł Gerwazy Longher wręczył puchary, dyplomy, piłki, po koszulce i plecaku drużynom, które zajęły pierwsze trzy miejsca. Także i pozostałe uczestniczące drużyny zostały nagrodzone piłkami, koszulkami, plecakami i dyplomami uczestnictwa. Poseł pogratulował wszystkim drużynom i zachęcił graczy do przygotowania się do następnej edycji konkursu.

Drużyna szkoły z Kaczyki – pierwsze miejsce

Zdjęcia: KL

Ne place fotbalul și nu există leac să ne vindece de-această vrajă. Uneori însă mă întreb cum am ajuns în situația de a petrece atâtă timp pe terenul de fotbal, în tribune sau în fața televizorului fiind subjugați de acest sport care nu ne poate feri de faulturi sau dezamăgiri.

Lubimy piłkę nożną i nie istnieje lekarstwo mogące nas wyleczyć z jej wpływów. Czasami jednak zadaję sobie pytanie, jak doszliśmy do sytuacji, że spędzamy tyle czasu na boisku, na trybunach lub przed telewizorem, zniewoleni przez ten sport, który nie może nas uchronić przed faulem lub rozczarowaniem.

Alina Valentina Spaine

Tłum. B. Breabăn

